

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Eliseus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia LIV. De involuntario ex violentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

Ratio est: quia in talem pœnam ignorans nullo modo censetur consentire, si legem transgrediatur; ut si peregrinus transeat per regionem, in qua sub pœna mortis prohibita est venatio ferarum; non erit tantâ afficiendus pœnâ, si legem notam quidem violet, sed ignorans gravitatem pœnæ. Unde bene resolvit Sanch. l. 4. in Decalog. c. 22. n. 19. Si quis vovit non fornicari sub pœna profecti Religionem, & postea memor quidem voti, at in memor pœnæ, fornicetur, non obligabitur ad pœnam; quia est exorbitans.

CONFERENTIA LIV.

De involuntario ex violentia.

78. *Violentum & coactum* in proposito dicitur, quod fit à principio extrinseco voluntatis contra ejus naturalem vel elicitam inclinationem; utpotè voluntate cooperante vel consentiente, sed potius resistente ac nolente; ut si quis violento aperto ore, vinoque affuso inebrietur, renitente voluntate: aut inclusus cogitur negligere sacrum: aut trahitur ad idola adoranda, per vim curvatis genibus prosternitur, manusque cum thure prostratis admoventur &c.

RESOLUTIO: *Violentum seu coactum, non in actibus voluntatis elicitis, sed imperatis tantum, tollit omne voluntarium, omnemque culpam.* Est certa apud omnes.

Ratio est: quia in actibus elicitis repugnat violentari voluntatem: etenim violentum est à principio extrinseco, & contra inclinationem passivam atque omnis actus elicitus voluntatis est à principio

pio intrinseco ipsius voluntatis, & vel maximè secundum inclinationem illius in objectum: si unum horum desit, hoc ipso non erit actus elicited voluntatis: consequenter *voluntas quoad actus elicited non potest esse involuntaria*; sed solum in actibus imperatis aliarum potentiarum, præsertim externarum, quatenus contra inclinationem & imperium potentie volitive, membra externa possunt ab extrinseco principio compelli ad agendum, non agendum, vel patiendum aliquid, ut patet ex exemplis allatis de compulso ad ebrietaem: de vi tracto ad idola adoranda: de Virgine vi oppressa &c. quæ proinde vis externa *tollit omne voluntarium*, utpote voluntate minimè cooperante, sed omnimodè resistente & renitente.

CONFÉRENTIA LV.

De Metu.

79. **M**etus definitur à Jurista l. 1. ff. de eo, quod metus causa, quod sit *instantis vel futuri mali causâ mentis trepidatio*. Adeoque agere ex metu, est ex timore mali imminētis vel futuri aliquid agere, quod aliàs non ageret.

Metus sic definitus alius est *ab extrinseco*, cum quis ad avertendum aliquod malum à causis naturalibus vel fortuitis iminens quidpiam agit, aliàs non acturus. Ut si metu naufragii merces è navi projicias: peregrinationem voveas &c. Metus *ab intrinseco* incussus dicitur, qui à causa libera, seu ab alio homine directè incutitur ad agendum aliquid, quod alter aliàs nollet: isque potest esse vel *justus*, incussus scilicet à persona, quæ justè potest incu-